

TOPLANTI RAPORU

EQuIP Toplantısı, İstanbul, Türkiye, 26-29 Nisan 2006

Avrupa Birinci Basamakta Derneği (EQuIP) (www.equip.ch) 26-29 Nisan 2006 tarihleri arasında Şile Doğa Club'da toplandı. **TAHUD, TÜBİTAK, Trakya Üniversitesi ve Yeditepe Üniversitesi** desteğiyle düzenlenen toplantıya 20 Avrupa ülkesinden 32 delege ve 9 konuk katıldı. Altın sponsorun Yeditepe Üniversitesi olduğu bu etkinlikte ilk kez EQuIP delegeleri ve konukların tamamının ulaşım, konaklama ve yemek gibi masrafları ev sahibi ülke tarafından karşılandı. Başka bir yenilik de "Hospitality Project" başlığı altında misafir delegelerle Türk aile hekimlerinin buluşturulması ve kalıcı dostlukların oluşturulmasıydı. EQuIP kapalı toplantısının program ayrıntılarına <http://ailehekimligi.trakya.edu.tr> adresinden ulaşmak mümkün.

- **EQuIP'e Latvia, Danimarka ve Romanya'dan yeni delegeler katıldı**

Romanya'dan Andrea Abăitancei, Latvia'dan Gunta Ticmane ve Danimarka'dan Bjarne

Jørgensen EQuIP'e katıldılar. Ülkelerinde birinci basamakta kaliteyle ilgilenen ve hepsi de deneyimli aile hekimleri olan yeni delegelerin

grubun çalışmalarına önemli katkısının olması bekleniyor. Yeni katılımlarla EQuIP'teki Doğu Avrupalı delege sayısının da artması dikkat çekiyor.

- **EQuIP Başkanı Bakanlık Görevine Atandı; Yönetiminde Değişiklikler Planlanıyor**

EQuIP başkanı Prof. Martin Marshall'ın İngiltere Sağlık Bakanlığı'nda yönetici olması nedeniyle (Deputy Chief Medical Officer for England) görevi şimdilik eski başkan Almanya delegesi Prof. Joachim Szecsenyi devraldı. Beklenmedik bu durum, EQuIP delegelerini başkanlık seçimi için tüzük değişikliğinin de tartışılmasına yöneltti. Şimdiki yönetim bir geçiş dönemi yönetimi olarak düşünülmüş ve EQuIP kurucusu Prof. Richard Grol'un önerisine göre seçilmişti. Tina Eriksson, Janko Kersnik ve Kees in 't Veld'den oluşan bir

ekibin bir sonraki toplantıya kadar bir tüzük taslağı oluşturmaları kararlaştırıldı.

Prof. Marshall bundan sonraki toplantılara katılamayacağından bir veda konuşması yaptı politik alanda birinci basamağa ve EQuIP'e desteğini devam ettireceğini açıkladı.

- **Maturity Matrix'in Geliştirilmesi İçin Ortak Bir Girişim Başlatılıyor**

Daha önceki toplantı raporlarında da değinilen Maturity Matrix Prof. Glyn Elwyn ve ekibi tarafından geliştirilen ve hizmet kalitesini artırmada sağlık ekibinin ortak değerlendirmeler yapmasını sağlayan önemli bir araç. Bununla birlikte, geliştirilmesinde çok kültürlülüğün ve uluslararası katılımın dikkate alınmamış olması ve kullanılan boyutların iyileştirilebilmesi için yeni bir sürümüne ihtiyaç duyulması nedeniyle Maturity Matrix'in EQuIP ürünü olarak yeniden yapılandırılması kararlaştırıldı.

Prof. Elwyn, asistanı Laura Papp ile birlikte Maturity Matrix'in şu andaki durumu ve uygulanacak olan proje süreci hakkında bir çalıştay düzenledi ve delegeleri bilgilendirdi.

- **EQuIP Grup Projeleri Devam Ediyor**

EQuIP toplantısı boyunca delegelerin oluşturduğu alt gruplarda da çalışmalar devam etti. TOPAS Avrupa, Sağlık Göstergeleri (Indicators) ve Tıpta Belirsizlik (Uncertainty) grupları projelerini ilerletmek için çalıştaylar düzenledi. Uncertainty grubu birinci basamak hekimlerine karşılaştıkları belirsizlikleri aşmalarında rehberlik edecek bir "Discussion paper" hazırladı. Hazırlanan dokümanın uluslararası indekslerde taranan bir dergide basılmasının ardından ilgili dillere de çevrilerek bölgesel aile hekimlerine ulaştırılması kararlaştırıldı.

- **Üye ülkelerden haberler**

Almanya: TOPAS Avrupa projesi kapsamında Almanya'da sağlık kurumlarını ve hizmet sunucuları değerlendirmek için endikatörler geliştirmek ve bunları güncellemeyi amaçlayan bir dernek kuruldu. Derneğin yönetim kurulunda Richard Grol, Joachim Szecsenyi, Martin Marshall ve Michel Wensing bulunuyor. Diğer taraftan aynı ekip EPA aracının geliştirilmesi ve EUROPEP ölçeğinin güncelleştirilmesi için de çalışmalar yapıyor.

Çek Cumhuriyeti: Çek Cumhuriyeti'nde aile hekimliği 1978'den beri bir ihtisas alanı olarak uygulanıyor. Halen 5000 civarında aile hekimi bulunuyor ve kişi başına 1670 hasta düşüyor. Kişi başı (per capita) + hizmet başı (fee for service) ödeme sistemi uygulanıyor.

Aile hekimliği ofislerinin çok izole yerlerde olmasından ötürü kalite değişkenlik gösteriyor. Sevk zinciri zorunluluğu uygulanmıyor. İhtisas süresi 60 ay ve tüm tıp fakültelerinde tıp eğitiminde aile hekimliği dersleri veriliyor. Sürekli tıp eğitiminde ana görev aile hekimliği derneğinin yönetiminde ve tabip odasının kredilendirmesiyle yürütülüyor.

Finlandiya: yeni bir kanunla tüm vatandaşların 3 gün içerisinde sağlık bakımı alabilmesi garanti altına alınmış. Uzmanana sevkini 3 hafta içerisinde tamamlanması ve 2 basamakta tedavinin birinci basamağa başvurudan en geç altı ay içerisinde tamamlanması garanti altına alınmış.

Tanı ve tedavi rehberlerinin geliştirilmesinde önemli bir yeri olan Fin Aile Hekimleri Derneği şimdiye kadar 47 rehber geliştirmiş ve 30 rehber de yayın aşamasında. Bu rehberler birçok Avrupa ülkesinde de çevrilerek kullanılıyor.

Finlandiya'da 50 merkeze yayılmış kalite ağları var ve bu ağdan yararlanılarak sağlık bakımının sürekli kontrolü sağlanıyor.

Norveç: Norveç'te 2001 yılından beri kişi başına ödemeyi öngören bir ödeme sistemi uygulanıyor. Aile hekimleri belediyelerin şemsiyesi altında kendi iş yerlerinde çalışıyor.

Doktora ulaşabilmede artma olmakla birlikte bekleme sürelerinin uzunluğu nedeniyle hasta memnuniyetinde azalmalar yaşanıyor. Sürekliliğe hem hasta, hem de doktorlar tarafından önem veriliyor. 2005'te nüfusun %98,5'i bir aile hekimine kayıtlıydı. Halkın %2,5'i 3 ayda bir aile hekimini değiştiriyor. Ancak, bunların yarısından azının memnuniyetsizlik nedeniyle olduğu belirtiliyor.

- **EQuiP Delegelerine Türkiye'deki Sağlık Hizmetleri Hakkında Bilgilendirme Yapıldı****

Türkiye delegeleri tarafından bir sunum yapılarak katılımcılar Türkiye'deki sağlık hakkında bilgilendirildiler. Sosyal güvenlik reformu, sağlıkta dönüşüm projesi, aile hekimliği geçiş dönemi eğitimleri, aile hekimliği uzmanlık eğitimi müfredatı çalışmaları, yeni uzmanlık tüzüğündeki gelişmeler hakkında bilgilendirme yapıldı. Dünyadaki bilinen ilk aile hekimliği uzmanlık eğitiminin Türkiye'de 1947'de başlatıldığı, ancak yürütülemediği, 1961 tarihli sosyalleştirme reformunun döneminin dünya vizyonundan ileride olduğu vurgulandı ve tartışıldı. Yapılan sunuma <http://ailehekimligi.trakya.edu.tr/> (Ders Notlarımız) bağlantısından ulaşmak mümkün.

- **EQuiP Delegeleri Kartal Aile Hekimliği Günleri'ne Katkıda Bulundu**

EQuiP delegelerinden Prof. Joachim Szecsenyi, Dr. Beat Künzi, Dr. Margalit Goldfracht ve Dr. Bohumil Seifert EQuiP'in kuruluş amacı, vizyonu ve misyonu hakkında bilgiler verdiler ve elde edilen deneyimleri Türk aile hekimleriyle tartıştılar.

300 civarında aile hekiminin katıldığı toplantı verimli geçti. Katılımcılar toplantı sonrasında da delegelerle zaman geçirerek bilgi alışverişinde bulundu.

Misyonu gereği EQuiP, üye ülkelerin aile hekimleri tarafından düzenlenen eğitim organizasyonlarına destek vermeye çalışıyor.

- **Konukseverlik Projesi: EQuiP Delegeleri Türk Aile Hekimleriyle Buluşturuldu*****

Türkiye delegeleri EQuiP tarihinde bir ilk uygulama yaparak delegelerle Türk aile hekimlerinin buluşmasına fırsat sağladı. Gönüllü aile hekimleriyle delegelerin buluşturulması ve ortak aktiviteler düzenlemelerinin sağlanması şeklinde gerçekleşen bu projeye katılan delegelerin tamamı son derece memnun oldu ve olumlu geribildirimler verdiler. Projeye 12 delege katıldı. Katılmayan delegelerin Türk konukseverliği hakkında yeterince fikir sahibi olmadığından ve ülkemizi tanımayışlarından dolayı bu kararı verdikleri anlaşıldı.

Açılış kokteylinde, gala yemeğinde ve etkinlik öncesi ve sonrasında delegelerle ev sahibi aile hekimleri buluşturuldu.

TAHUD genel başkanı Ayşe Çaylan'da sosyal programlar sırasında hazır bulundu ve destek verdi. Delegelerin ülkemizde geçirdikleri kısa zamanda kalıcı dostluklar oluşturulmasını sağlayan bu projenin etkilerinin uzun yıllar devam etmesini diliyoruz.

Delegelerin etkinlikle ilgili tüm ulaşimleri ücretsiz olarak karşılandı. Havaalanından özel servisle alınan delegelerin konaklayacakları yerlere taşınması ve daha sonra havaalanına bırakılmaları Yeditepe Üniversitesi servisleri tarafından sağlandı.

Konuk delegeler memnuniyetlerini göstermek için delegelere ülkeleriyle ilgili anılar getirdiler.

• Sonraki EQuIP Toplantıları

Bir sonraki EQuIP toplantısı 22-23 Kasım 2006'da Barselona'da yapılacak. Daha sonraki toplantı tarihleri ise aşağıdaki gibi belirlendi:

- EQuIP Açık konferansı
Barselona, İspanya: 23-25 Kasım 2006
Konu: The impact of Health System Reform on quality in GP/FM (Sağlık sistemi reformlarının aile hekimliğinde

kaliteye etkisi)

Bildiri gönderme: 31 Temmuz 2006

- EQuIP kapalı toplantısı
Prag, Çek Cumhuriyeti: 26-28 Nisan 2007
- Wonca Avrupa Konferansı
Paris, Fransa: 17-21 Ekim 2007
- EQuIP açık konferansı
Bükreş, Romanya: Ekim/Kasım 2008
(tarih ve konu daha sonra belirlenecek)

Doç. Dr. Zekeriya Aktürk, (zekeriya@trakya.edu.tr)
Doç. Dr. Nezih Dağdeviren, (drdagdeviren@trakya.edu.tr)

Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi
Aile Hekimliği AD
22030 Edirne, Türkiye

Tel.: +90 284 2360909/1460, Faks: +90 284 2357652

EQuIP delegelerinin raporlarına www.tahud.org.tr veya www.aile.net adresinden ulaşabilirsiniz.

* Yeditepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği AD başkanı ve dekan yardımcısı sayın Yrd. Doç. Dr. Güldal İzbirak'a bu etkinliğe verdiği katkıları için teşekkür ederiz

** Bu sunumda Uz. Dr. Ruşen Topallı'nın Wonca için hazırladığı sunumdan yararlanmıştı. Kendisine teşekkür ederiz.

***Konukseverlik projesine verdikleri destekten dolayı Dr. Pınar Topsever, Dr. Tuncay Müge Filiz, Dr. Yasin Bez, Dr. Bayram Yaşar, Dr. Murat Dülger, Dr. Şebnem Bilgen, Dr. İsmail Maraş, Kıstın Öztürk, Dr. Orhan Öztürk, Dr. Mustafa Taşdemir, Dr. Fatih Kolbay ve Dr. Memet Işık'a teşekkür ederiz.